

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
w Białymstoku

Ranking

zawodów

deficytowych i nadwyżkowych

w woj. podlaskim

w I półroczu 2012r.

Białystok, listopad 2012

**RAPORT OPRACOWANO
W WYDZIALE BADAŃ I ANALIZ
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
W BIAŁYMSTOKU**

Wersja elektroniczna raportu dostępna na stronie internetowej WUP

www.up.podlasie.pl

<http://www.up.podlasie.pl/index.php/strony/22201>

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	4
CEL OPRACOWANIA	4
PODSTAWA I METODOLOGIA OPRACOWANIA	5
1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.1. NOWO REJESTRUJĄCY SIĘ BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW	7
1.2 BEZROBOTNI OGÓŁEM ZAREJESTROWANI W KOŃCU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO ..	10
1.3 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH WG PŁCI	14
1.4 STRUKTURA ZAWODOWA BEZROBOTNYCH ABSOLWENTÓW	18
1.5 ZAWODY GENERUJĄCE DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE W WOJ. PODLASKIM	21
2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	25
2.1. WSKAŹNIK SZANSY UZYSKANIA OFERTY.	29
3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD).....	31
4.1. ZAWODY NADWYŻKOWE	36
4.2 ZAWODY DEFICYTOWE	39
4.3 ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE	42

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z instrumentów dostarczających informacji z zakresu popytu i podaży pracy – jednego z głównych czynników kształtujących sytuację na rynku pracy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN) jako jednolita metoda, służąca koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, został wprowadzony w 2005r. przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy. Na podstawie opracowanych przez MGiP zaleceń metodycznych do prowadzenia Monitoringu sporządzane są cyklicznie raporty powiatowe, wojewódzkie i krajowe o charakterze diagnostycznym (raporty półroczne) oraz diagnostyczno-prognostycznym (raporty roczne).

Niniejszy raport ma charakter diagnostyczny i zawiera analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

Cel opracowania

Obowiązek opracowywania analiz rynku pracy i badania popytu na pracę, w tym prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to wynika z zapisów Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹.

Podstawowym celem Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest przedstawienie kompleksowej, aktualnej informacji na temat kształtowania się popytu i podaży pracy na regionalnym rynku pracy w I półroczu 2012r. w przekroju zawodowym.

Porównanie struktury zawodowej popytu na pracę (ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy) i podaży pracy (zarejestrowanych bezrobotnych) pozwoli na:

- określenie obszarów nierównowagi między popytem a podażą siły roboczej (wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych),
- utworzenie rankingu zawodów wg wskaźników: intensywności nadwyżki/deficytu zawodów, długotrwałego bezrobocia, szansy uzyskania oferty.

Uzyskane informacje w tym zakresie będą stanowić źródło informacji pomocne przy:

---

¹ Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, art. 8, ust.1pkt.3 (Dz. U. z 2004r. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.).

- określaniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na regionalnym rynku pracy,
- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorządy oraz instytucje i organizacje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- podnoszeniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczanie informacji w zakresie zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które zmniejsza się zapotrzebowanie na rynku pracy,
- inicjowaniu kierunków szkoleń osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy, w celu zapewnienia ich większej efektywności,
- planowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do potrzeb rynku pracy,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku pracy gospodarowania środkami Funduszu Pracy,
- sporządzaniu wykazu zawodów, w których za przygotowanie zawodowe młodocianych pracowników może być dokonywana refundacja wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne
- prowadzeniu badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Podstawa i metodologia opracowania

Niniejszy raport został sporządzony zgodnie z Zaleceniami metodycznymi do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych i w oparciu o tablice wynikowe wygenerowane przy użyciu specjalnie przygotowanej aplikacji w ramach Systemu Informatycznego SYRIUSZ. Aplikacja ta pozwala na wydruk zestawień zawierających wyliczone wskaźniki, umożliwiające określenie zawodów deficytowych i nadwyżkowych i interpretację uzyskanych wyników. Stworzona w ten sposób baza informacyjna dostępna jest również dla innych osób zainteresowanych (<http://mz.praca.gov.pl>).

Podstawowym źródłem informacji wykorzystanych do opracowania raportu były dane liczbowe dotyczące struktury zarejestrowanych bezrobotnych i wolnych miejsc pracy, zawarte w załącznikach do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy, sporządzanych przez powiatowe urzędy pracy: załączniku nr 3 „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” za I półrocze 2012r. oraz załączniku nr 2 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy”

za I półrocze 2012r.”. Z tego też względu raport dotyczy jedynie części rynku pracy, tej objętej aktywnością powiatowych urzędów pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest nowa Klasyfikacja Zawodów i Specjalności², która weszła w życie 1 lipca 2010 roku. W dokumencie tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki. **Umiejętność** określono jako sprawdzoną możliwość wykonania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu (specjalności), natomiast przez **kwalifikacje zawodowe** rozumiane są układy wiedzy i umiejętności wymagane do realizacji składowych zadań zawodowych³.

Klasyfikacja została opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08 (COM), zalecanego przez EUROSTAT krajom członkowskim Unii Europejskiej do stosowania w badaniach statystycznych i analizach rynku pracy i uwzględnia aktualną zarówno aktualną klasyfikację zawodów szkolnictwa zawodowego, jak i strukturę zawodową na rynku pracy w Polsce.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy i obejmuje 2360 zawodów (specjalności), które zostały zagregowane w 444 grupy elementarne, a następnie w 132 grupy średnie, 43 duże i 10 wielkich, na podstawie podobieństwa kwalifikacji zawodowych wymaganych dla realizacji zadań danego zawodu (specjalności). Wszystkie pozycje klasyfikacyjne opatrzone zostały symbolem cyfrowym (kodem). Grupy wielkie oznaczono symbolem jednocyfrowym, grupy duże – dwucyfrowym, grupy średnie – trzycyfrowym, a elementarne – czterocyfrowym. Poszczególnym zawodom i specjalnościom przyporządkowano kod sześciocyfrowy.

---

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2010r. Nr 82, poz. 537), obowiązujące od 1 lipca 2010r.

³ Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa 2010, s. 9

1. ANALIZA BEZROBOCIA W WOJ. PODLASKIM WEDŁUG ZAWODÓW

1.1. Nowo rejestrujący się bezrobotni według zawodów

W ciągu I półrocza 2012r., w powiatowych urzędach pracy województwa podlaskiego zarejestrowało się 34609 nowych bezrobotnych. Napływ do bezrobocia był mniejszy zarówno w stosunku do poprzedniego półrocza - o 4814 osób, jak i do I półrocza roku ubiegłego - o 1425 osób. Spośród nowo rejestrujących się bezrobotnych, zawód posiadało 25365 osób, tj. 73,3%.

Tab. 1 Nowo rejestrujący się bezrobotni w woj. podlaskim w I półroczu 2012r. wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	I półrocze 2012r.	
	liczba	%
Ogółem, z tego:	34609	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	136	0,4
2. Specjaliści	4138	12,0
3. Technicy i inny średni personel	4628	13,4
4. Pracownicy biurowi	1111	3,2
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	3965	11,5
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	518	1,5
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	6963	20,1
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	1728	5,0
9. Pracownicy przy pracach prostych	2176	6,3
10. Siły zbrojne	2	0,01
Bez zawodu	9244	26,7

Największy napływ osób bezrobotnych do ewidencji urzędów pracy odnotowano tradycyjnie w grupie robotników przemysłowych i rzemieślników (20,1% ogółu „napływów”), techników i innego średniego personelu (13,4%), specjalistów (12,0%), a przede wszystkim w grupie bezrobotnych bez zawodu (26,7%).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Tab. 2 Największy napływ do bezrobocia według dużych (2-cyfrowych) grup zawodów w I półroczu 2012r.

Grupy zawodów	Liczba nowo rejestrujących się bezrobotnych	% do ogółu „napływów”
Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, w tym:	2516	7,3
- technicy mechanicy	791	2,3
- technicy rolnicy i pokrewni	409	1,2
- technicy nauk fizycznych i technicznych	361	1,0
- technicy budownictwa	308	0,9
- technicy technologii żywności	219	0,6
Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni, w tym:	2306	6,7
- stolarze meblowi i pokrewni	656	1,9
- piekarze, cukiernicy i pokrewni	553	1,6
- krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	412	1,2
- szwaczki, hafciarki i pokrewni	212	0,6
Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, w tym:	2255	6,5
- mechanicy pojazdów samochodowych	828	2,4
- ślusarze i pokrewni	651	1,9
- ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metalu i pokrewni	286	0,8
- mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych	263	0,8
Sprzedawcy i pokrewni, w tym:	2247	6,5
- sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1978	5,7
Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), w tym:	1510	4,4
- murarze i pokrewni	423	1,2
- hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	226	0,7
- cieśle i stolarze budowlani	168	0,5
- malarze i pokrewni	136	0,4
Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie, w tym:	1439	4,2
- robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	575	1,7
- robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	434	1,3
Pracownicy usług osobistych, w tym:	1426	4,1
- kucharze	540	1,6
- fryzjerzy	326	0,9
- gospodarze budynków	288	0,8
- kelnerzy	130	0,4
Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, w tym:	1272	3,7
- specjaliści do spraw administracji i rozwoju	698	2,0
- specjaliści do spraw reklamy i marketingu	170	0,5
- specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	154	0,4

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Natomiast na poziomie poszczególnych zawodów i specjalności (wg kodu 6-cyfrowego) najwięcej bezrobotnych zarejestrowało się w I półroczu 2012 roku w zawodach (Tab.3):

Tab. 3 Największy napływ osób do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w I półroczu 2012r.

Kod zawodu	Napływ bezrobotnych ogółem w zawodach:	I półrocze 2012r.	
		liczba	%
"000000"	Bez zawodu	9244	26,7
"522301"	Sprzedawca	1773	5,1
"722204"	Ślusarz	627	1,8
"311504"	Technik mechanik	622	1,8
"931301"	Robotnik budowlany	575	1,7
"331403"	Technik ekonomista	562	1,6
"752205"	Stolarz	461	1,3
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych	429	1,2
"711202"	Murarz	423	1,2
"753105"	Krawiec	399	1,2
"242217"	Specjalista administracji publicznej	353	1,0
"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetw.	328	0,9
"314207"	Technik rolnik	323	0,9
"512001"	Kucharz	314	0,9

Spośród ogółu bezrobotnych nowo rejestrujących się w I półroczu 2012r. 14,4% stanowiły **osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki** (4370). Liczba nowo rejestrujących się absolwentów była niższa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego (o 834 osoby, tj. o 16,0%, a ich udział w ogólnej zbiorowości nowo rejestrujących się bezrobotnych zmniejszył się o 0,8 punktu proc. W I półroczu 2012r. najwięcej absolwentów rejestrowało się w zawodach (Tab.4):

Tab. 4 Największy napływ absolwentów do bezrobocia według 6-cyfrowych kodów zawodów w I półroczu 2012r.

Kod zawodu	Napływ absolwentów w zawodach:	I półrocze 2012r.	
		liczba	%
"000000"	Bez zawodu	1901	43,5
"522301"	Sprzedawca*	110	2,5
"242217"	Specjalista administracji publicznej	92	2,1
"235107"	Pedagog	82	1,9
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	66	1,5

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	61	1,4
"263102"	Ekonomista	61	1,4
"311504"	Technik mechanik*	61	1,4
"331403"	Technik ekonomista*	58	1,3
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	45	1,0
"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	35	0,8

Największy napływ do bezrobocia zaobserwowano zwłaszcza w grupie absolwentów nie posiadających zawodu – głównie absolwentów liceów ogólnokształcących (43,5% ogółu nowo rejestrujących się absolwentów), licznie reprezentowani też byli absolwenci szkół wyższych (administracja, pedagogika, ekonomia, zarządzanie).

1.2 Bezrobotni ogółem zarejestrowani w końcu okresu sprawozdawczego

W końcu I półrocza 2012r. w urzędach pracy woj. podlaskiego zarejestrowanych było 64273 bezrobotnych. W porównaniu do końca poprzedniego półrocza liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 1647 osób, tj. o 2,5%, natomiast w stosunku do I półrocza ubiegłego roku zwiększyła się o 3052 osoby, tj. o 5,0%. Stopa bezrobocia wyniosła dla województwa 12,8%, tj. o 0,3 punktu proc. mniej niż w końcu II półrocza 2011r. i o 0,6 punktu procentowego więcej niż przed rokiem.

W populacji bezrobotnych dominują osoby, posiadające zawód. W końcu I półrocza 2012r. zbiorowość ta liczyła 48214 osób (75,0% ogółu bezrobotnych w województwie) i w ciągu roku zwiększyła się o 2329 osoby, tj. o 5,1%. Bez zawodu natomiast było 16059 zarejestrowanych bezrobotnych (25,0%), tj. o 723 osoby więcej niż w końcu I półrocza 2011r. (o 4,7%).

Statystyka dla osób bezrobotnych poprzednio pracujących sporządzana jest według zawodu, w jakim bezrobotni ci poszukują pracy i do wykonywania tego zawodu mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź odpowiednim, minimum rocznym, stażem pracy w danym zawodzie. Natomiast grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby, które nie posiadają świadectwa czy dyplomu ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz osoby, które nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie. Są to głównie osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej oraz z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

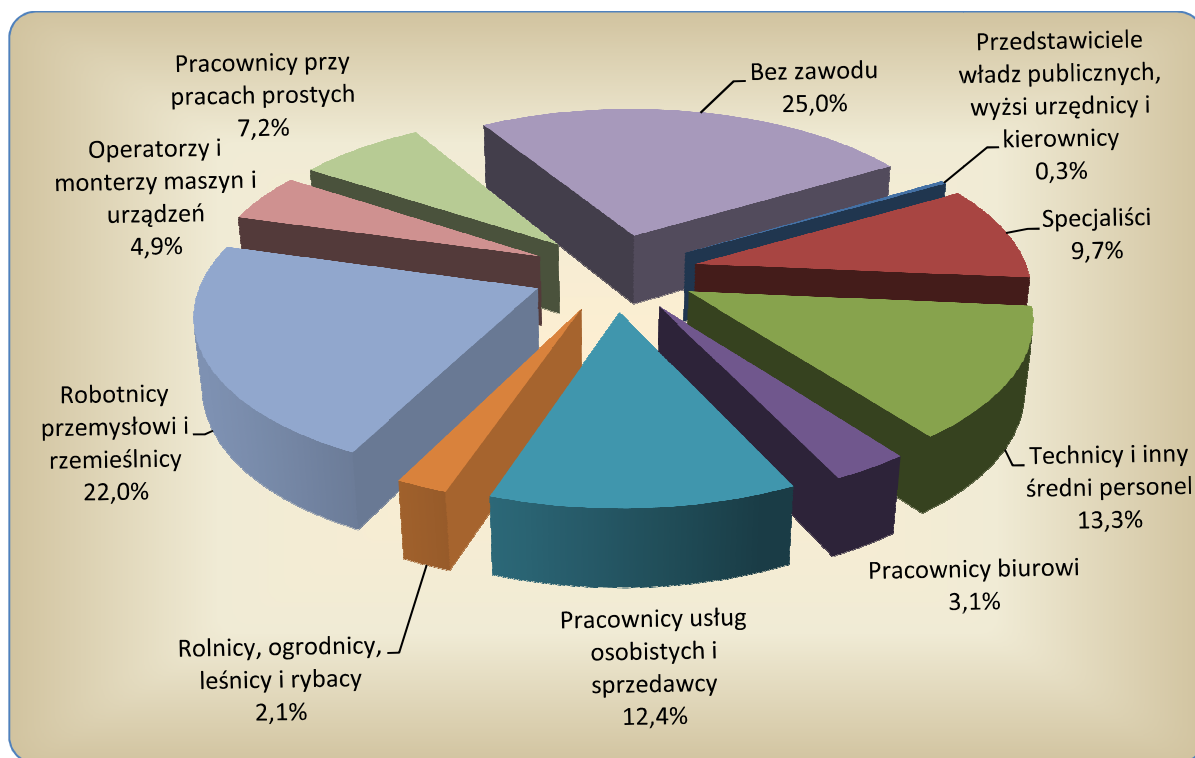
Tab. 5 Bezrobotni zarejestrowani w końcu I półrocza 2012r. wg wielkich grup zawodów

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	I półrocze 2012r.	
	liczba	%
Ogółem, z tego:	64273	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	218	0,3
2. Specjaliści	6215	9,7
3. Technicy i inny średni personel	8570	13,3
4. Pracownicy biurowi	2023	3,1
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7953	12,4
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1354	2,1
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14120	22,0
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3146	4,9
9. Pracownicy przy pracach prostych	4606	7,2
10. Siły zbrojne	9	0,01
Bez zawodu	16059	25,0

Podobnie jak w latach poprzednich, struktura zawodowa zarejestrowanych w końcu I półrocza 2012r. bezrobotnych zdominowana była przez 3 wielkie grupy zawodów, a mianowicie: robotników przemysłowych i rzemieślników (22,0% ogółu bezrobotnych), techników i inny średni personel (14,2%) oraz pracowników usług osobistych i sprzedawców (13,3%). Najmniej licznie z kolei reprezentowani byli wśród bezrobotnych przedstawiciele sił zbrojnych (0,01% ogółu) i przedstawiciele władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,3%), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy (2,1%) oraz pracownicy biurowi (3,1%).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Wykres 1. Struktura zawodowa bezrobotnych w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu I półrocza 2012r.)

Poniżej przedstawiono ranking, w którym zostało uwzględnionych 29 elementarnych (4-cyfrowych) najczęściej występujących wśród bezrobotnych grup zawodów (zarejestrowani bezrobotni stanowili co najmniej 1,0% ogółu bezrobotnych w województwie).

Tab. 6 Lista rankingowa 20 grup zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2012r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2012r.	
			liczba	% do ogółu bezrob.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3937	6,1
2.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	1572	2,4
3.	3115	Technicy mechanicy	1303	2,0
4.	7222	Ślusarze i pokrewni	1278	2,0
5.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	1228	1,9
6.	5120	Kucharze	1184	1,8
7.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1132	1,8
8.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1119	1,7
9.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1101	1,7
10.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	1084	1,7
11.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	1064	1,7
12.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	950	1,5
13.	7112	Murarze i pokrewni	947	1,5
14.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	920	1,4

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2012r.	
			liczba	% do ogółu bezrob.
15.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	875	1,4
16.	5153	Gospodarze budynków	734	1,1
17.	7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	717	1,1
18.	3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	694	1,1
19.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	627	1,0
20.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	614	1,0

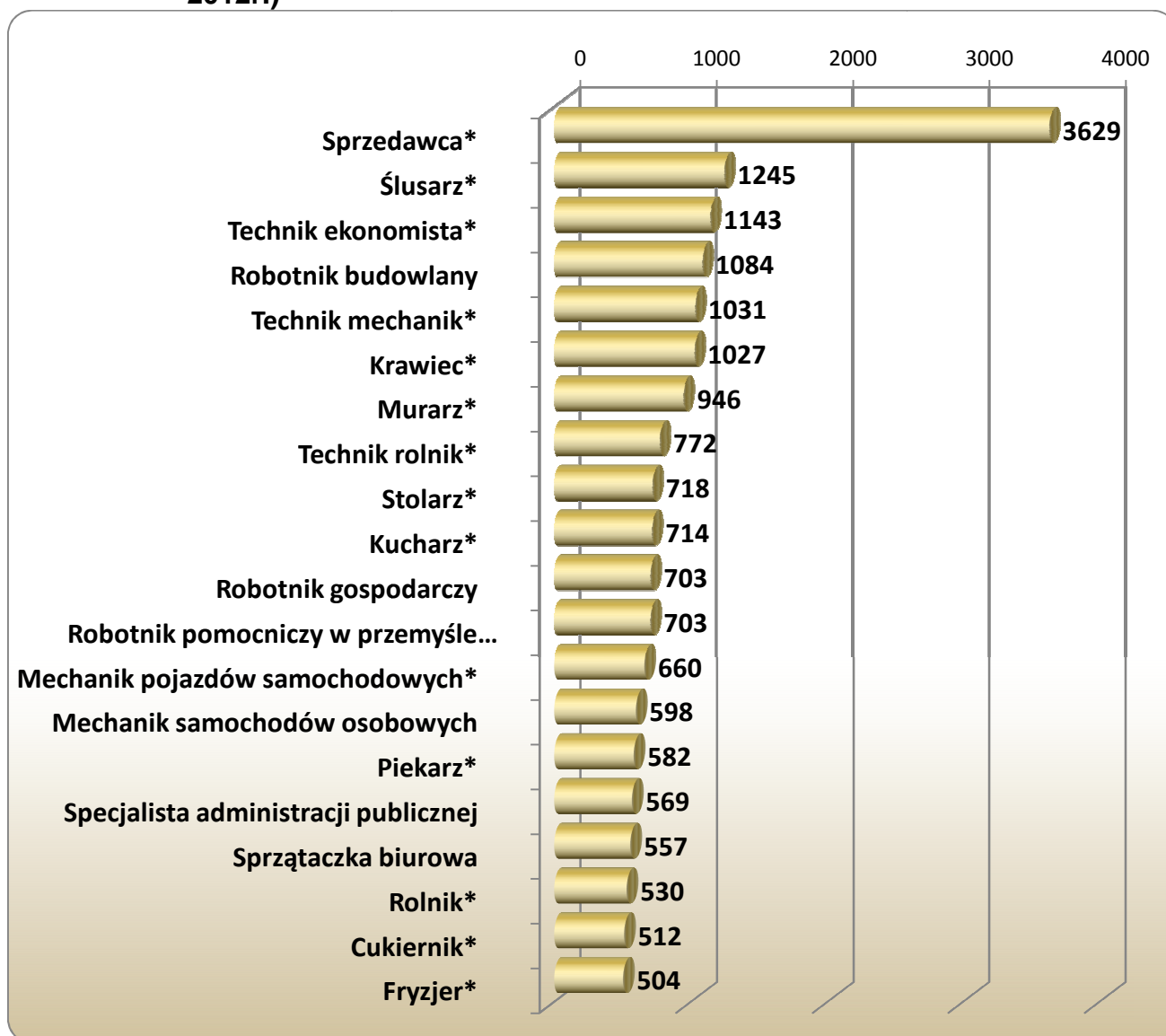
Podobnie jak w latach poprzednich, na czele rankingu uplasowali się sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) - najliczniejsza wśród osób bezrobotnych grupa zawodowa, licząca 3937 osób, tj. 6,1% ogółu bezrobotnych. Mimo że do tej grupy adresowanych jest najwięcej propozycji zatrudnienia, jest to jeden z najbardziej nadwyżkowych zawodów na podlaskim rynku pracy.

Kolejne pozycje na powyższej liście są zdominowane przez przedstawicieli dwóch wielkich grup zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników (mechaników pojazdów samochodowych, ślusarzy, stolarzy meblowych, piekarzy, cukierników, krawców, kuśnierzy, kapeluszników, murarzy, elektromechaników i elektromonterów, ustawiaczy i operatorów obrabiarek do metali) oraz techników i innego średniego personelu (techników mechaników, średniego personelu do spraw statystyki, techników rolnictwa i techników nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowanych). Większość z wymienionych zawodów należy do grupy nadwyżkowych.

W rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez zarejestrowanych bezrobotnych wystąpił również zawód z grupy specjalistów: na poz. 9 specjalista do spraw administracji i rozwoju (1101 osób, tj. 1,7% ogółu bezrobotnych) oraz na poz. 19 pracownicy obsługi biurowej (627 osób, tj. 1,0%), będący zawodami nadwyżkowymi na podlaskim rynku pracy.

Wykres 2. Ranking 20 specjalności (wg 6-cyfrowego kodu) najczęściej występujących wśród podlaskich bezrobotnych (stan w końcu I półrocza 2012r.)

1.3 Struktura zawodowa bezrobotnych wg płci

W zbiorowości bezrobotnych zarejestrowanych w końcu I półrocza 2012r. kobiety stanowiły 47,1% (30254), a mężczyźni 52,9% (34019). W ciągu roku liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się o 503 (o 1,7%), a mężczyzn o 2549 (o 8,1 %). Udział kobiet zmniejszył się o 1,5 punkty proc. (w końcu I półrocza 2011r. wynosił on 48,6%).

Tab. 7 Bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów w podziale na płeć (stan w końcu I półrocza 2012 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		z tego:			
			Kobiety		Mężczyźni	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	64273	100,0	30254	100,0	34019	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	218	0,3	83	0,3	135	0,4
2. Specjaliści	6215	9,7	4026	13,3	2189	6,4
3. Technicy i inny średni personel	8570	13,3	4386	14,5	4184	12,3
4. Pracownicy biurowi	2023	3,1	1375	4,5	648	1,9
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7953	12,4	6041	20,0	1912	5,6
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1354	2,1	686	2,3	668	2,0
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14120	22,0	3300	10,9	10820	31,8
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3146	4,9	729	2,4	2417	7,1
9. Pracownicy przy pracach prostych	4606	7,2	1895	6,3	2711	8,0
10. Siły zbrojne	9	0,0	0	0,0	9	0,03
Bez zawodu	16059	25,0	7733	25,6	8326	24,5

Struktura zawodowa bezrobotnych kobiet zdecydowanie różni się od struktury zawodowej bezrobotnych mężczyzn. Wśród kobiet większy udział zaznaczył się w grupach zawodowych związanych z wyższym i średnim poziomem wykształcenia. I tak: 13,3% bezrobotnych kobiet stanowiły specjalistki, podczas gdy wśród mężczyzn odsetek osób z wyższym wykształceniem wyniósł zaledwie 6,4%. Podobnie wyraźne różnice zaznaczyły się w stosunku do osób zaliczanych do grupy zawodowej pracowników biurowych (4,5% wśród bezrobotnych kobiet i 1,9% wśród bezrobotnych mężczyzn) i w mniejszym stopniu - w grupie techników i innego średniego personelu (14,5% wśród bezrobotnych kobiet i 12,3% wśród bezrobotnych mężczyzn). Największe dysproporcje, jeśli chodzi o przewagę kobiet, dotyczą jednak grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (20,0% wśród bezrobotnych kobiet i tylko 5,6% wśród bezrobotnych mężczyzn).

Z kolei w grupie bezrobotnych mężczyzn większy udział mieli robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (31,8% wśród bezrobotnych mężczyzn i 10,9% wśród bezrobotnych kobiet), operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń (7,1% wśród bezrobotnych mężczyzn i 2,4% wśród bezrobotnych kobiet) oraz pracownicy przy pracach prostych (8,0% wśród bezrobotnych mężczyzn i 6,3% wśród bezrobotnych kobiet),

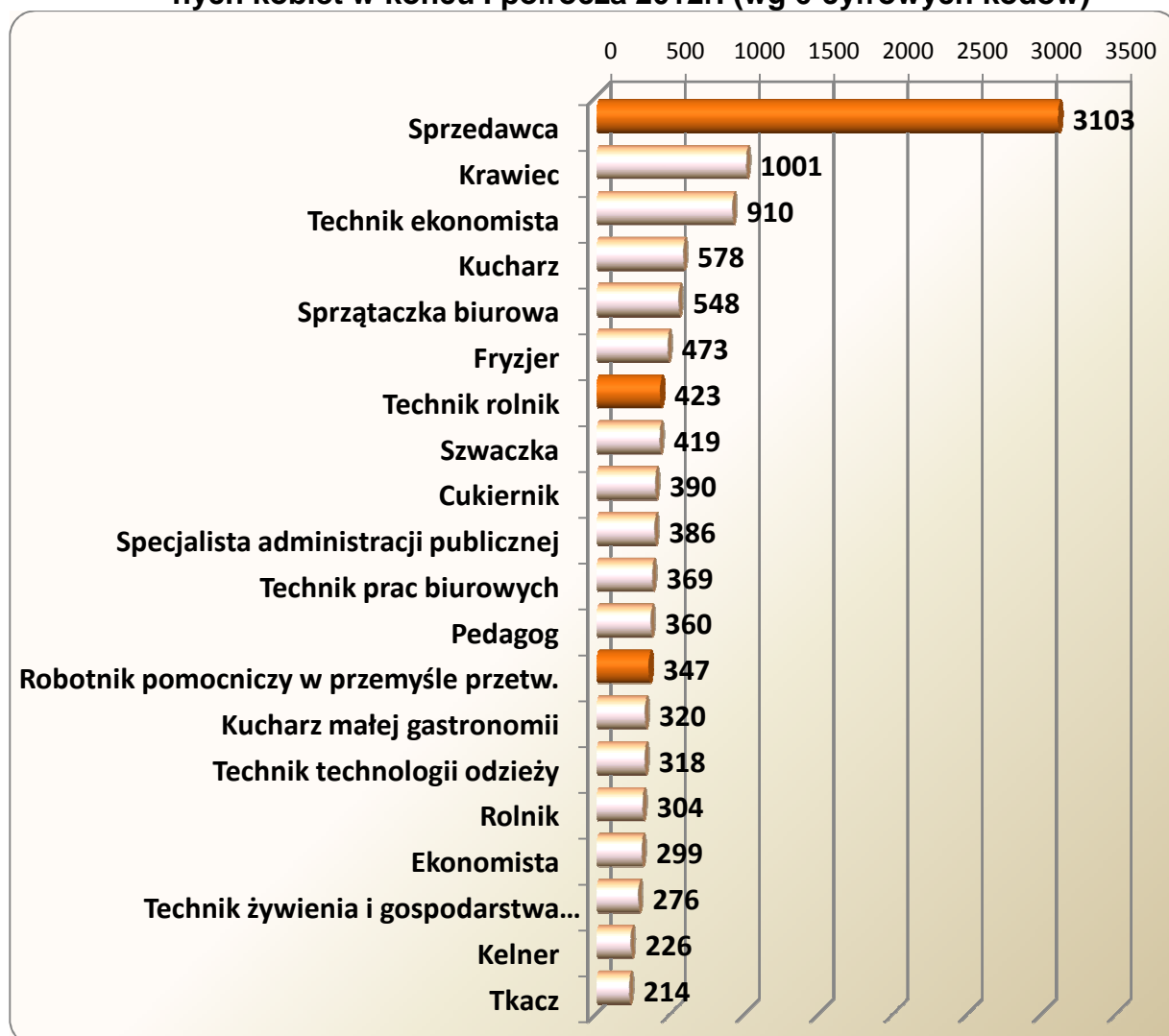
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

czyli przedstawiciele grup zawodów związanych z niższymi poziomami wykształcenia.

Wyraźnie zarysowały się też grupy zawodowe zdominowane przez jedną płęć. I tak, do zawodów zdominowanych przez bezrobotnych mężczyzn można zaliczyć m.in.: ślusarzy, robotników budowlanych, techników mechaników, murarzy, mechaników pojazdów samochodowych oraz samochodów osobowych, stolarzy, kierowców zarówno samochodów ciężarowych, jak i osobowych, mechaników-operatorów pojazdów i maszyn rolniczych, hydraulików.

Z kolei do najbardziej sfeminizowanych grup zawodowych należą już tradycyjnie: kosmetyczki, fryzjerzy, sekretarki, księgowi, nauczyciele przedszkoli, pielęgniarki, opiekunki dziecięce, domowe, szwaczki, tkacze, krawcy, technicy technologii odzieży, a także prędkarze, sprzątaczkę biurowe.

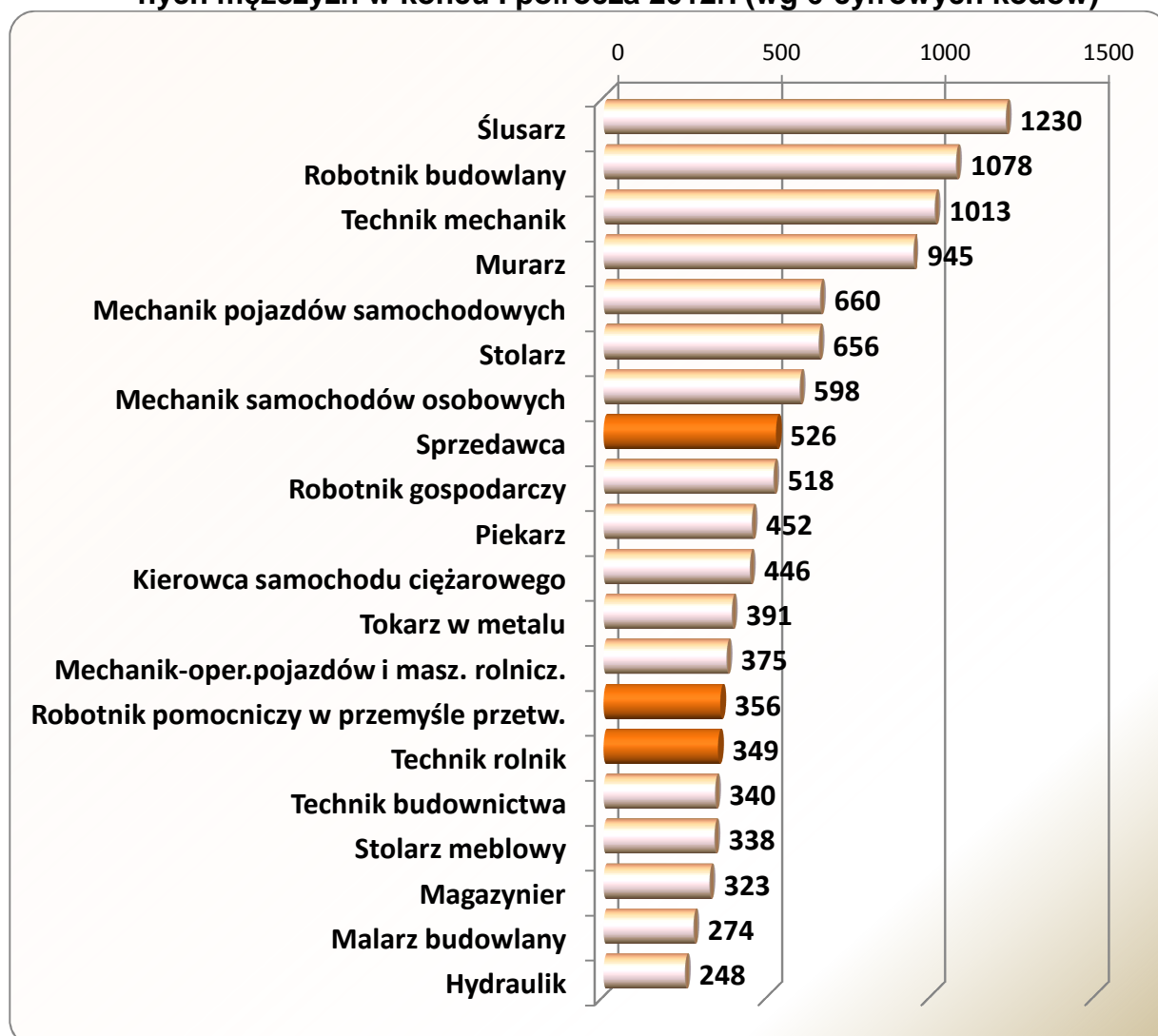
Wykres 3. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych kobiet w końcu I półrocza 2012r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Wykres 4. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych mężczyzn w końcu I półrocza 2012r. (wg 6-cyfrowych kodów)

Kolorem ciemniejszym zaznaczono zawody powtarzające się wśród kobiet i mężczyzn.

Zróznicowanie zawodowe między tymi dwiema grupami bezrobotnych jest duże. Ranking najliczniejszych zawodów bezrobotnych kobiet zdominowany był przez zawody związane ze sferą handlu i usług (sprzedawca, fryzjer, krawiec, sprzątaczką, kelner) oraz z pracami biurowymi, księgowością; wystąpiły tu również zawody związane z wykształceniem wyższym (specjalista administracji publicznej, pedagog). Z kolei bezrobotni mężczyźni licznie reprezentowali zawody budowlane, zawody związane z przemysłem przetwórczym i maszynowym oraz naprawą pojazdów samochodowych.

1.4 Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów

Grupą bezrobotnych, objętą monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w szkole, ukończenia kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub od nabycia uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych, zwane w skrócie absolwentami. Grupa ta obejmowała w końcu I półrocza 2012r. 2415 osób bezrobotnych i stanowiły one 3,8% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku liczba bezrobotnych absolwentów zmniejszyła się o 88 osób, tj. o 3,5%, a udział tej grupy wśród ogółu bezrobotnych zmniejszył się o 0,3 punktu proc..

Tab. 8 Bezrobotni absolwenci w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu I półrocza 2012 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		w tym absolwenci	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	64273	100,0	2415	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	218	0,3	3	0,1
2. Specjaliści	6215	9,7	851	35,2
3. Technicy i inny średni personel	8570	13,3	138	5,7
4. Pracownicy biurowi	2023	3,1	56	2,3
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7953	12,4	120	5,0
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1354	2,1	3	0,1
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14120	22,0	65	2,7
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3146	4,9	25	1,0
9. Pracownicy przy pracach prostych	4606	7,2	31	1,3
10. Siły zbrojne	9	0,01	0	0,0
Bez zawodu	16059	25,0	1123	46,5

Struktura zawodowa bezrobotnych absolwentów różni się zdecydowanie od struktury ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wśród bezrobotnych absolwentów najliczniej reprezentowaną grupą zawodową są specjaliści. W końcu I półrocza 2012r. do grupy tej zaliczono 851 osób i stanowiły one 35,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów. Wśród ogółu bezrobotnych osoby z wyższym wykształceniem stanowiły 9,7%. Udział specjalistów wśród bezrobotnych absolwentów jest więc 3,6-krotnie większy niż w ogólnej zbiorowości bezrobotnych.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Drugą pod względem liczebności grupą zawodową wśród bezrobotnych absolwentów są technicy i inny średni personel – w końcu I półrocza 2012r. zarejestrowanych było 138 osób. Stanowiły one 5,7% bezrobotnych absolwentów i było to o 7,6 punktu proc. mniej niż wynosił udział tej grupy zawodowej wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

Wysoki jest też w populacji bezrobotnych absolwentów udział osób nie posiadających żadnego zawodu i znacznie przewyższa on analogiczny wskaźnik w ogólnej liczbie bezrobotnych: odpowiednio 46,5% wobec 25,0% (przed rokiem 44,2% wobec 25,1%).

Tab. 9 Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2012r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2012r.	
			liczba	% do ogółu bezrob. absolw.
1.	2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	149	6,2
2.	2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	60	2,5
3.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	55	2,3
4.	2631	Ekonomiści	48	2,0
5.	2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	45	1,9
6.	2330	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego)	36	1,5
7.	2643	Filolodzy i tłumacze	36	1,5
8.	2142	Inżynierowie budownictwa	33	1,4
9.	2632	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	30	1,2
10.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	29	1,2
11.	2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	27	1,1
12.	2619	Specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	24	1,0
13.	2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	23	1,0
14.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	23	1,0

Wśród zarejestrowanych bezrobotnych absolwentów szkół najliczniej wystąpiły osoby z wykształceniem wyższym i średnim.

Wśród bezrobotnych absolwentów wyższych uczelni najwięcej było specjalistów do spraw administracji i rozwoju (6,2%), specjalistów do spraw zarządzania i organizacji (2,5%), ekonomistów (2,0%), wizytatorów i specjalistów metod nauczania (1,9%), nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego) oraz filologów i tłumaczy (po 1,5%).

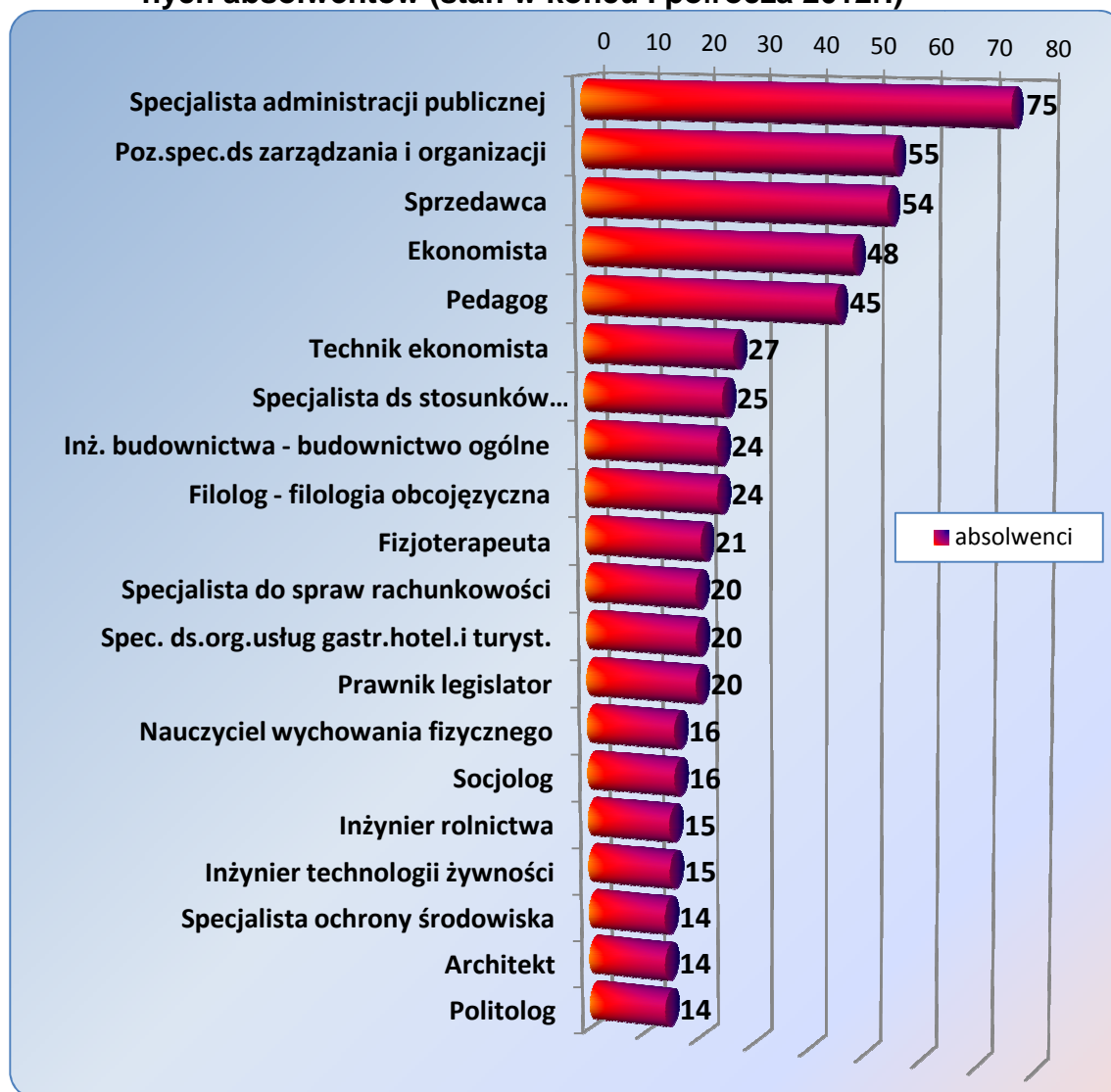

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

Z kolei największą grupą zawodową bezrobotnych absolwentów szkół średnich był średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (1,2% ogółu absolwentów).

Licznie reprezentowani byli również wśród bezrobotnych absolwentów przyszli sprzedawcy (2,3% ogółu zarejestrowanych absolwentów).

Wykres 5. Ranking 20 zawodów najczęściej występujących wśród bezrobotnych absolwentów (stan w końcu I półrocza 2012r.)

W powyższym rankingu najliczniejszych zawodów bezrobotnych absolwentów, w odróżnieniu od rankingu zawodów przedstawionego dla ogółu bezrobotnych, zdecydowaną większość stanowili specjaliści (18 pozycji). Podobnie jak w przypadku ogólnego rankingu, wysoką pozycję zajmują sprzedawcy. Brak tu natomiast zawodów z grupy pracowników przy pracach prostych, zawodów robotników budowlanych i robotników pomocniczych w przemyśle.

1.5 Zawody generujące długotrwałe bezrobocie w woj. podlaskim

Inną z grup bezrobotnych, objętych monitoringiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych są osoby długotrwałe bezrobotne (tj. poprzednio pracujące, pozostające bez pracy ponad 12 miesięcy). Wśród ogółu bezrobotnych woj. podlaskiego grupa ta stanowiła w końcu I półrocza 2012r. 30,8% (19767 osób) i w stosunku do stanu sprzed roku zwiększyła się o 2546 osób, tj. o 14,8%. Jest to grupa bezrobotnych, której sytuacja uległa pogorszeniu w stopniu znacznie większym niż wśród ogółu bezrobotnych, wśród których poziom bezrobocia zwiększył się w tym okresie o 5,0%.

Tab. 10 Długotrwałe bezrobotni w woj. podlaskim wg wielkich grup zawodów (stan w końcu I półrocza 2012 roku)

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	Bezrobotni ogółem		Długotrwałe bezrobotni	
	liczba	%	liczba	%
Ogółem, z tego:	64273	100,0	19767	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	218	0,3	52	0,3
2. Specjaliści	6215	9,7	1411	7,1
3. Technicy i inny średni personel	8570	13,3	2646	13,4
4. Pracownicy biurowi	2023	3,1	772	3,9
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	7953	12,4	3054	15,4
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1354	2,1	597	3,0
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14120	22,0	5602	28,3
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3146	4,9	1244	6,3
9. Pracownicy przy pracach prostych	4606	7,2	2099	10,6
10. Siły zbrojne	9	0,01	2	0,01
Bez zawodu	16059	25,0	2288	11,6

Długotrwałe bezrobotni to w woj. podlaskim w przeważającej mierze osoby pracujące poprzednio jako robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 28,3% ogółu długotrwałe bezrobotnych (wobec 22,0% udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych), pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 15,4% (wobec 12,4 %), technicy i inny średni personel – 13,4% (wobec 13,3%) oraz pracownicy zatrudnieni przy pracach prostych – 10,6% (wobec 7,2%). Najmniej licznie wśród osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występowali rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 3,0% (wo-

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

bec 2,1%), pracownicy biurowi – 3,9% (wobec 3,1%) oraz specjaliści, którzy stanowili 7,1% długotrwale bezrobotnych (wobec 9,7% wśród ogółu bezrobotnych).

W zbiorowości osób długotrwale bezrobotnych najliczniej reprezentowane były następujące 4-cyfrowe grupy zawodowe:

Tab. 11. Lista rankingowa zawodów najczęściej występujących wśród osób długotrwale bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2012r.)

Lp	Kod zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	I półrocze 2012r.	
			liczba	% do ogółu długotrwale bezr.
1.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	1559	7,9
2.	7222	Ślusarze i pokrewni	541	2,7
3.	7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	474	2,4
4.	9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	456	2,3
5.	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	435	2,2
6.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	434	2,2
7.	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	419	2,1
8.	7112	Murarze i pokrewni	408	2,1
9.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie	408	2,1
10.	3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	399	2,0
11.	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	396	2,0
12.	5120	Kucharze	392	2,0
13.	5153	Gospodarze budynków	376	1,9
14.	3115	Technicy mechanicy	365	1,8
15.	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	315	1,6

Wymienione grupy zawodowe należą jednocześnie do najliczniejszych subpopulacji bezrobotnych i związane są z niższymi poziomami wykształcenia.

Wskaźnikiem, który pozwala na wskazanie zawodów, w których najwięcej osób bezrobotnych pozostaje bez pracy powyżej 12 miesięcy, jest **wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie**. Wskaźnik ten jest liczony jako stosunek liczby długotrwale bezrobotnych występujących w danym zawodzie do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w tym zawodzie. Można więc wysnuć wnioski, że kształcenie w takim zawodzie bez dostosowania programu nauczania do aktualnych potrzeb gospodarki może spowodować w przyszłości długotrwałe problemy ze znalezieniem zatrudnienia.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Poniżej przedstawiono listę rankingową 28 grup zawodów o najwyższym wskaźniku długotrwałego bezrobocia. Listę tę wyłoniono spośród liczących się ilościowo grup zawodów, tj. takich, w których zarejestrowanych było co najmniej 150 osób długotrwale bezrobotnych, natomiast wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł 0,33 lub więcej.

Tab. 12 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w woj. podlaskim (stan w końcu I półroczu 2012r.)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Liczba długotrwale bezrobotnych
1	7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych	0,57	268
2	6111	Rolnicy upraw polowych	0,53	176
3	5153	Gospodarze budynków	0,51	376
4	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,50	158
5	9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	0,50	456
6	7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	0,49	209
7	7131	Malarze i pokrewni	0,49	193
8	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,47	408
9	7126	Hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych	0,46	223
10	9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	0,45	156
11	8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,44	235
12	7112	Murarze i pokrewni	0,43	408
13	7222	Ślusarze i pokrewni	0,42	541
14	4110	Pracownicy obsługi biurowej	0,41	260
15	7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,41	435
16	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	0,40	154
17	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	0,40	434
18	7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,40	239
19	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	0,40	1559
20	6130	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,38	203
21	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	0,37	228
22	7522	Stolarze meblowi i pokrewni	0,37	419
23	4321	Magazynierzy i pokrewni	0,36	166
24	7412	Elektromechanicy i elektrycy	0,36	261
25	3112	Technicy budownictwa	0,36	200
26	7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,35	396
27	3142	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,33	315
28	5120	Kucharze	0,33	392

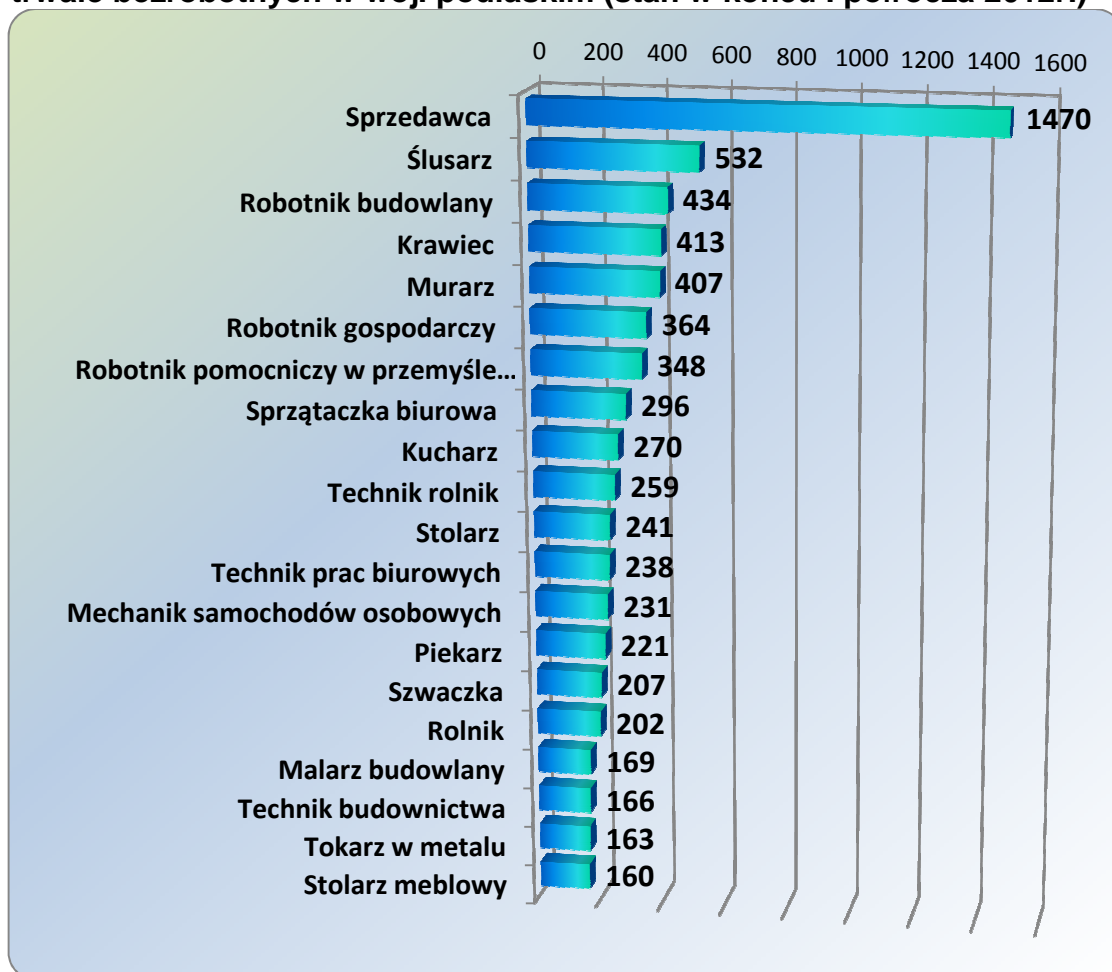
Jak wynika z powyższego zestawienia, do zawodów w największym stopniu generujących długotrwale bezrobocie należą zawody z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników: związane z budownictwem (m.in. murarze, hydraulicy i monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych, malarze, technicy budownictwa), przemysłem

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

metalowym (ślusarze, ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, elektromechanicy i elektrycy), odzieżowym (krawcy, kuśnierze, kapelusznicy, szwaczki i hafciarki). Wystąpiły także zawody związane z rolnictwem (rolnicy upraw polowych, operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych, rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej, technicy rolnictwa i pokrewni). Dużą grupę stanowili pracownicy przy pracach prostych (m.in. pomoce i sprzątaczkę biurową, gospodarze budynków, robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym, robotnicy przy pracach prostych w przemyśle, robotnicy pracujący przy przeładunku towarów). Były to więc zawody związane z przemysłem, usługami prostymi oraz z niższymi poziomami wykształcenia. Do zawodów generujących długotrwałe bezrobocie należy także zaliczyć zawód sprzedawcy sklepowego oraz pracownika obsługi biurowej, jednakże do tych zawodów kierowanych jest najwięcej ofert pracy.

Wykres 6. Ranking*) zawodów najliczniej występujących wśród osób długotrwałe bezrobotnych w woj. podlaskim (stan w końcu I półrocza 2012r.)

*) Ranking obejmuje 20 zawodów (wg 6-cyfrowych kodów), w których długotrwałe bezrobotni stanowili co najmniej 33,3% i wystąpili najliczniej.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

Wśród zawodów osób bezrobotnych długotrwale najliczniejsze były zawody związane z handlem, gastronomią i usługami (sprzedawca, krawiec, szwaczka, mechanik samochodów osobowych, stolarz, kucharz, piekarz, sprzątaczką), zawody związane z budownictwem i przemysłem (robotnik budowlany, murarz, malarz budowlany, technik budownictwa, ślusarz, tokarz w metalu, robotnik pomocniczy w przemyśle) oraz zawody związane z rolnictwem (technik rolnik, rolnik).

2. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

W ciągu I półrocza 2012r. pracodawcy zgłosili do powiatowych urzędów pracy woj. podlaskiego 10370 ofert pracy, z tego 69,9% dotyczyło miejsc pracy w zakładach sektora prywatnego, a 30,1% - w zakładach sektora publicznego. Oferty pracy subsydiowanej stanowiły ponad 54,4% wszystkich propozycji zatrudnienia, będących w dyspozycji urzędów pracy. W porównaniu do I półrocza 2011r. liczba ofert pracy zmniejszyła się o 793, tj. o 8,3% (9608).

Tab. 13 Struktura ofert pracy wg wielkich grup zawodów w I półroczu 2012r.

Grupy zawodów (nazwa grupy wielkiej)	I półrocze 2012r.	
	Liczba ofert pracy	%
Ogółem, w tym:	10370	100,0
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	63	0,6
2. Specjaliści	583	5,6
3. Technicy i inny średni personel	995	9,6
4. Pracownicy biurowi	1436	13,8
5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	3253	31,4
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	84	0,8
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1699	16,4
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	727	7,0
9. Pracownicy przy pracach prostych	1480	14,3
10. Siły zbrojne	0	0,0
Bez zawodu	50	0,5

W I półroczu 2012r. najwięcej propozycji pracy skierowanych było do 4 grup zawodowych: pracowników usług osobistych i sprzedawców (31,4%), robotników przemysłowych i rzemieślników (16,4%), pracowników przy pracach prostych (14,3%) i pracowników biurowych (13,8% ogółu ofert).

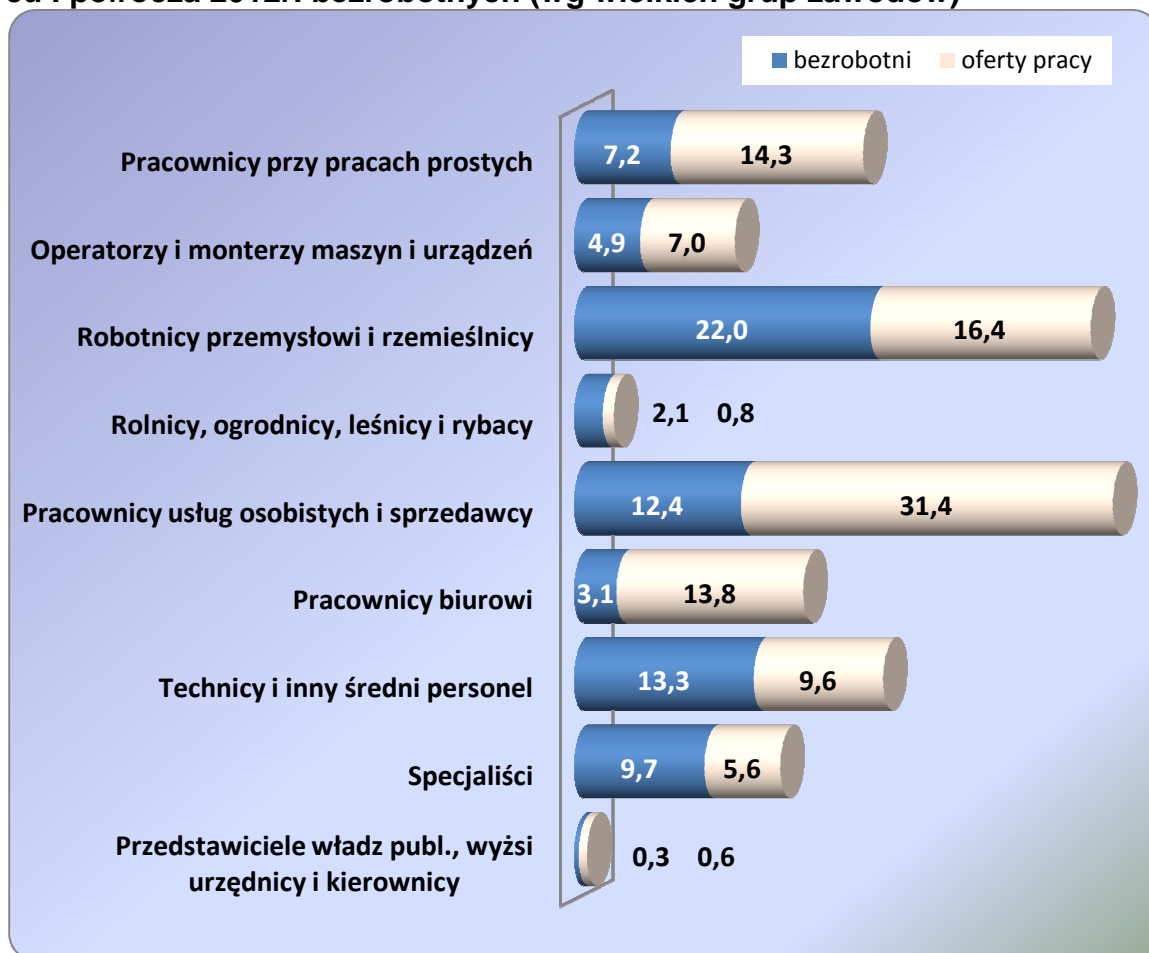
Najmniej ofert pracy kierowanych było do przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (0,6%) oraz rolników, ogrodników, leśników i

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

rybaków (0,8%), następnie specjalistów (5,6%). Nie było zapotrzebowania na żołnierzy zawodowych.

Wykres 7. Porównanie struktury zawodowej ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy woj. podlaskiego w I półroczu 2012r. oraz zarejestrowanych w końcu I półroczu 2012r. bezrobotnych (wg wielkich grup zawodów)

Z zestawienia struktury zawodowej ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy i zarejestrowanych bezrobotnych wynika, że największe dysproporcje między popytem na pracę a ofertami na nią dotyczą: grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców (12,4% w strukturze bezrobotnych wobec 31,4% w strukturze ofert pracy), pracowników biurowych (odpowiednio: 3,1% wobec 13,8%), pracowników przy pracach prostych (7,2% wobec 14,3%), a także specjalistów (9,7% wobec 5,6%) i rolników, ogrodników, leśników i rybaków (2,1% wobec 0,8%). Najbardziej wyrównane proporcje między popytem a ofertami w tym zakresie dotyczą robotników przemysłowych i rzemieślników (22,0% wobec 16,4%) i operatorów i monterów maszyn i urządzeń (4,7% wobec 7,5%).

Dokładniejszych informacji na temat popytu na poszczególne zawody dostarczy poniższa lista rankingowa ofert pracy najczęściej zgłaszanych do urzędów pracy.

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Lista ta obejmuje 20 grup zawodów, w których w I półroczu 2012r. zgłoszono w skali województwa co najmniej 100 ofert pracy.

Tab. 14 Ranking ofert pracy (wg 4-cyfrowych grup zawodów) najczęściej zgłaszanych w I półroczu 2012r.

Lp	Kod zawodu	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2012r.	
			liczba	%
1.	5153	Gospodarze budynków	1423	13,7
2.	4110	Pracownicy obsługi biurowej	976	9,4
3.	5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	819	7,9
4.	9313	Robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym	332	3,2
5.	9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	278	2,7
6.	8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	214	2,1
7.	5120	Kucharze	187	1,8
8.	5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	178	1,7
9.	9412	Pomoce kuchenne	177	1,7
10.	7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	167	1,6
11.	9329	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	156	1,5
12.	9629	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	146	1,4
13.	3322	Przedstawiciele handlowi	145	1,4
14.	8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	142	1,4
15.	4321	Magazynierzy i pokrewni	141	1,4
16.	5131	Kelnerzy	119	1,1
17.	3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	114	1,1
18.	9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	114	1,1
19.	5141	Fryzjerzy	111	1,1
20.	3412	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	109	1,1

Jak wynika z powyższego zestawienia, preferencje pracodawców szukających pracowników za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy nie zmieniają się. W strukturze zawodowej ofert zaznaczyła się przewaga 3 grup zawodów, których udział wyniósł łącznie ponad 30% wszystkich propozycji zatrudnienia, tj.: gospodarze budynków – 1423 (13,7% ogółu ofert), pracownicy obsługi biurowej – 976 (9,4%) oraz sprzedawcy sklepowi – 819 (7,9%).

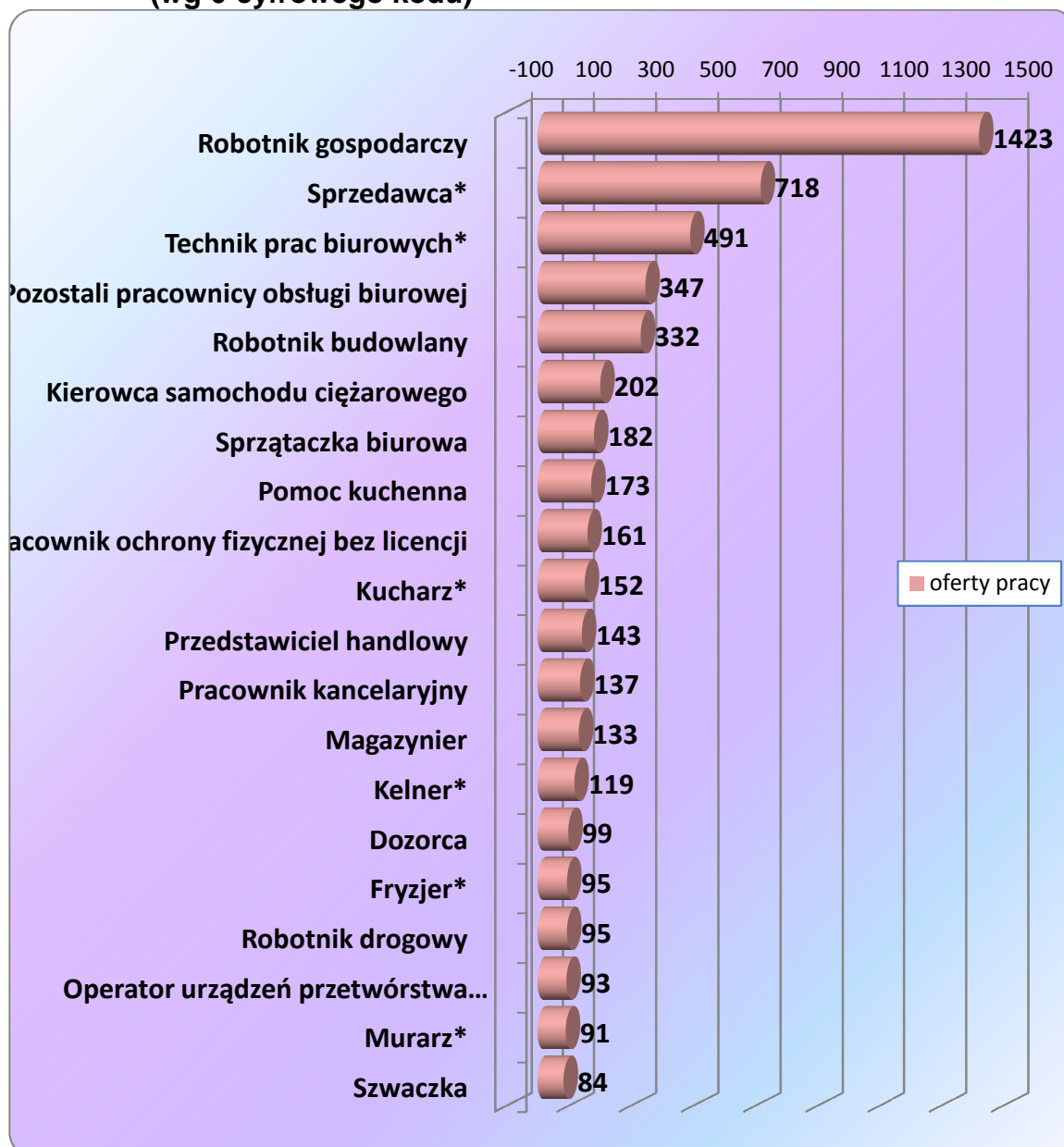
Dalsze pozycje w rankingu zostały zdominowane przez oferty pracy dla pracowników przy pracach prostych (robotników pomocniczych w budownictwie ogólnym).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

nym, pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych, pomocy kuchennych, robotników przy pracach prostych w przemyśle, robotników pomocniczych w budownictwie drogowym, wodnym), pracowników usług osobistych i sprzedawców (kucharzy, pracowników ochrony osób i mienia, kelnerów, fryzjerów), techników i innego średniego personelu (przedstawicieli handlowych, pracowników administracyjnych i sekretarzy biura zarządu, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej), a także ustawiaczy i operatorów obrabiarek do metali, operatorów maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych, kierowców samochodów ciężarowych oraz magazynierów.

Wykres 8. Ranking 20 zawodów w ofertach pracy najczęściej zgłaszanych przez pracodawców do PUP woj. podlaskiego w okresie I półrocza 2012r. (wg 6-cyfrowego kodu)

2.1. Wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Wskaźnik szansy uzyskania oferty w określonym zawodzie określa, jak duże są szanse na znalezienie pracy w tym zawodzie. Wskaźnik ten oblicza się jako stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie w danym okresie czasu, będących w dyspozycji powiatowego urzędu pracy do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym zawodzie. Pozwala on na ustalenie, w których zawodach najłatwiej i najtrudniej znaleźć pracę. Im wyższa wartość tego wskaźnika, tym szanse te rosną.

Tab. 15 Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w woj. podlaskim w I półroczu 2012r. (wg dużych grup zawodów)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik* szansy uzyskania oferty
1	"41"	Sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni	0,2398
2	"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	0,1703
3	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,1514
4	"54"	Pracownicy usług ochrony	0,1195
5	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,1016
6	"51"	Pracownicy usług osobistych	0,101
7	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,0868
8	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,0838
9	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,0825
10	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,0722
11	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,0594
12	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,0555
13	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,0555
14	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,0499
15	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0474
16	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,044
17	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,0428
18	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0395
19	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,0395
20	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,0392
21	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,0382
22	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,035
23	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,0269
24	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,0221

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik*) szansy uzyskania oferty
25	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,0204
26	"82"	Monterzy	0,0191
27	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,0186
28	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,0177
29	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,0172
30	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,0158
31	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,0142
32	"62"	Leśnicy i rybacy	0,0136
33	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,0133
34	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,0125
35	"35"	Technicy informatycy	0,0117
36	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0096
37	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,0092
38	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,0081
39	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,005
40	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0048
41	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0
42	"03"	Żołnierze szeregowi	0

*) Duże grupy zawodów uszeregowane od najwyższego do najniższego wskaźnika szansy uzyskania oferty

W skali dużych (2-cyfrowych) grup zawodów największe szanse na otrzymanie propozycji pracy miały sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni, robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki, pracownicy usług ochrony oraz ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych, a także pracownicy usług osobistych.

Analizując natomiast szanse uzyskania oferty pracy według 4-cyfrowych grup zawodów, można wskazać następujące grupy zawodów, w których istnieją wysokie szanse na otrzymanie oferty pracy:

"4411"	Pomocnicy biblioteczni	3,1666
"9612"	Sortowacze odpadów	2,8333
"3333"	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	1,3332
"5113"	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	1
"5312"	Asystenci nauczycieli	0,8571
"3352"	Urzędnicy do spraw podatków	0,75
"5321"	Pomocniczy personel medyczny	0,6667
"2424"	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	0,6667
"4414"	Technicy archiwisci i pokrewni	0,5555
"5211"	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	0,5
"3332"	Organizatorzy konferencji i imprez	0,4444
"8157"	Operatorzy maszyn do prania	0,4444
"9213"	Robotnicy pomocniczy przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	0,4166

Jednocześnie w statystykach urzędów pracy wystąpiło w I półroczu br. 109 elementarnych grup zawodów, w których zarejestrowane były osoby bezrobotne, mające zerowe szanse na jej znalezienie, gdyż w tych zawodach nie zgłoszono ani jednej oferty pracy. Zawody z nikłymi szansami na otrzymanie oferty pracy wystąpiły we wszystkich wielkich grupach zawodów, najwięcej jednak dotyczyło zawodów związanych z przemysłem włókienniczym, maszynowym oraz rolnictwem, ale też zawodów specjalistów - o profilu humanistycznym (filozofowie, historycy i politolodzy, archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, filolodzy i tłumacze).

3. ANALIZA BEZROBOCIA I OFERT PRACY WEDŁUG RODZAJU DZIAŁALNOŚCI OSTATNIEGO MIEJSCA PRACY (WG SEKCJI PKD)

Statystyka bezrobotnych według sekcji PKD (Polskiej Klasyfikacji Działalności) określa przynależność ostatniego pracodawcy osoby bezrobotnej do odpowiedniej sekcji i sektora własności.

W woj. podlaskim wśród bezrobotnych dominowały osoby, które pracowały przed nabyciem statusu bezrobotnego. W końcu I półroczu 2012r. zbiorowość ta liczyła 48662 osoby, tj. 75,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem było to 45346 osób, tj. 74,1% ogółu bezrobotnych).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Tab. 16 Struktura bezrobotnych i ofert pracy według Polskiej Klasyfikacji Działalności w woj. podlaskim - I półroczu 2012r.

Sektory PKD 2007	Bezrobotni				Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2012r.	
	zarejestrowani w I półroczu 2012r.		- stan w końcu I półrocza 2012r.			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo. i rybactwo	480	1,8	1278	2,6	135	1,3
Górnictwo i wydobywanie	116	0,4	97	0,2	27	0,3
Przetwórstwo przemysłowe	5514	20,9	10593	21,8	1733	16,7
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimat.	66	0,2	143	0,3	14	0,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	241	0,9	440	0,9	122	1,2
Budownictwo	3384	12,8	5503	11,3	950	9,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5524	20,9	10103	20,8	1764	17,0
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	786	3,0	1446	3,0	355	3,4
Transport i gospodarka magazynowa	866	3,3	1385	2,8	336	3,2
Informacja i komunikacja	262	1,0	347	0,7	91	0,9
Działalność finansowa i ubezpiecz.	387	1,5	654	1,3	267	2,6
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	305	1,2	607	1,2	136	1,3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	693	2,6	1032	2,1	412	4,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	1403	5,3	2069	4,3	461	4,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpiecz. społ.	1308	5,0	2974	6,1	1904	18,4
Edukacja	694	2,6	1482	3,0	480	4,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	720	2,7	1223	2,5	573	5,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	452	1,7	737	1,5	322	3,1
Pozostała działalność usługowa	577	2,2	1076	2,2	288	2,8
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	44	0,2	194	0,4	0	0,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Działalność nie zidentyfikowana	2580	9,8	5279	10,8	x	x
Ogółem	26402	100,0	48662	100,0	10370	100,0

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

Analiza struktury bezrobotnych według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy wskazuje, że największy ruch kadrowy w I półroczu 2012r. dokonywał się w następujących sekcjach gospodarki województwa podlaskiego:

- handel i naprawa pojazdów samochodowych – 5524 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (20,9% ogółu nowo zarejestrowanych) i 1764 zgłoszone oferty pracy (17,0% ogółu ofert),
- przetwórstwo przemysłowe - 5514 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (20,9%) i 1733 oferty pracy (16,7%),
- budownictwo – 3384 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (12,8%) i 950 ofert (9,2%),
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – 1403 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (5,3%) i 355 ofert (3,4%),
- administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 1308 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (5,0%) i 1904 oferty (18,4%),
- transport i gospodarka magazynowa - 866 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,3%) i 336 ofert (3,2%),
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi – 786 nowo zarejestrowanych bezrobotnych (3,0%) i 355 ofert (3,4 ogółu ofert)

W porównaniu do I półrocza 2011 roku, w analizowanym półroczu zaobserwowano wzrost liczby ofert pracy przede wszystkim w sekcjach: działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (o 77,3%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 49,2%), rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo. i rybactwo (o 48,4%), a także opieka zdrowotna i pomoc społeczna (o 35,5%) oraz w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 30,0%). Spadek liczby ofert pracy wystąpił w 6 sekcjach, m.in. w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, budownictwie oraz transporcie i gospodarce magazynowej, były to jednak spadki w znacznie mniejszym stopniu. Liczba wszystkich zgłoszonych w tym okresie ofert zwiększyła się o 762 oferty, tj o 7,9%.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Od lat mamy do czynienia z niedostosowaniem systemu kształcenia do wymagań rynku pracy, które powoduje, że funkcjonują na nim zawody, na które zapotrzebowanie ze strony pracodawców w postaci zgłaszanych ofert pracy jest znacznie mniejsze niż liczba osób mających kwalifikacje i chcących pracować w danym zawodzie (**zawody nadwyżkowe**) oraz zawody, w których pracodawcy mają problem ze

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

znalezieniem kandydatów do pracy (**zawody deficytowe**). Nieznaczny procent stanowią natomiast zawody zrównoważone, tj. wykazujące równowagę w zakresie popytu i podaży pracy.

Analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych dokonano na podstawie **wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów**. Jest to procentowy udział liczby zgłoszonych w danym zawodzie ofert pracy w liczbie zarejestrowanych w tym zawodzie bezrobotnych.

Zawody o wskaźniku:

$W_{n,l}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,

$0,9 \leq W_{n,l}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),

$W_{n,l}^k > 1,1$ to zawody deficytowe

Im wyższy wskaźnik, tym większe zapotrzebowanie na pracowników w danym zawodzie.

Tab. 17 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r. (wg grup 2-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów	
1	"01"	Oficerowie sił zbrojnych	0	X
2	"03"	Żołnierze szeregowi	0	
3	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,0537	zawody nadwyżkowe
4	"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,0833	
5	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,0973	
6	"35"	Technicy informatycy	0,1107	
7	"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,1224	
8	"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,1348	
9	"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1362	
10	"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,1505	
11	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,1549	
12	"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,1579	
13	"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,162	
14	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,167	
15	"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,1767	
16	"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0,2	
17	"82"	Monterzy	0,206	
18	"74"	Elektrycy i elektronicy	0,218	
19	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,2204	

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Lp	Kod grupy zaw	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/ deficytu zawodów		
20	"62"	Leśnicy i rybacy	0,2432		
21	"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,3086		
22	"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0,4		
23	"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,421		
24	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4278		
25	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4339		
26	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,441		
27	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4503		
28	"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,4724		
29	"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4868		
30	"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,5476		
31	"13"	Kierownicy do spraw produkcji i usług	0,5556		
32	"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,587		
33	"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,7084		
34	"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,8296		
35	"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0,9265		zawody równowagi
36	"54"	Pracownicy usług ochrony	1,0559		
37	"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	1,1327		Zawody deficytowe
38	"51"	Pracownicy usług osobistych	1,364		
39	"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	1,5241		
40	"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	1,9158		
41	"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	2,5421		

Na rynku pracy woj. podlaskiego przeważają zawody zaliczane do nadwyżkowych. Wśród 41 grup zawodów wystąpiło 32 grupy zawodów nadwyżkowych oraz 5 grup zawodów deficytowych. Równowagą między popytem i podaży charakteryzowały się 2 grupy zawodów, a mianowicie pozostali pracownicy obsługi biura oraz pracownicy usług ochrony. Jest to więc rynek o głęboko zaburzonej równowadze w zakresie popytu i podaży pracy.

Dwie pierwsze grupy zawodów, będące na czele powyższego rankingu, charakteryzują się znikomą liczbą ofert pracy. Są to oficerowie sił zbrojnych oraz żołnierze szeregowi,

Do **deficytowych** dużych grup zawodów należą: pracownicy opieki osobistej i pokrewni, pracownicy usług osobistych, ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych, pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki oraz sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

Jako **najbardziej nadwyżkowe** należy wskazać następujące duże grupy zawodów: średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewne, pomoce domowe i sprzątaczkę pracowników do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej oraz kierownicy do spraw produkcji i usług.

Bardziej szczegółowych danych dostarcza analiza 401 elementarnych (4-cyfrowych) grup zawodów. Wśród podlaskich bezrobotnych zarejestrowanych w końcu w I półroczu 2012r., można wyróżnić:

- 316 grup zawodów nadwyżkowych, w tym w 113 nie zgłoszono ani jednej oferty pracy,
- 23 grupy zawodów zrównoważonych,
- 62 grupy zawodów deficytowych, w tym 7 grup osiągnęło wskaźnik określany jako MAX - wskaźnik ten dotyczy zawodów, w których zgłoszono oferty, ale w ewidencji urzędów pracy nie odnotowano bezrobotnych posiadających te zawody.

4.1. Zawody nadwyżkowe

Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 78,8% ogółu zawodów, jakie wystąpiły w I półroczu 2012r. w sprawozdawczości urzędów pracy. Obejmowały one 316 grup zawodów. W zawodach tych zapotrzebowanie ze strony pracodawców na pracowników było mniejsze niż liczba poszukujących pracy w tych zawodach. 35,8% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu analizowanego półrocza pracodawcy w ogóle nie zgłoszili ofert pracy (113 grup zawodów). W grupie tej najliczniej reprezentowani byli bezrobotni w zawodach:

- rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej,
- rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów,
- filozofowie, historycy i politolodzy,
- obuwnicy i pokrewni,
- operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich, operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni,
- kaletnicy, rymarze i pokrewni,
- technicy leśnictwa,
- operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni

Dalsze 28,2% grup zawodów nadwyżkowych uzyskało wskaźniki intensywności o wartości od 0,0058 do 0,3 (113 grup zawodów). Spośród nich do najliczniej re-

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

prezentowanych przez bezrobotnych grup zawodów (liczących co najmniej 500 bezrobotnych) należały zawody przedstawione w poniższej tabeli.

Tab. 18 Ranking najbardziej nadwyżkowych zawodów w woj. podlaskim w I półroczu 2012r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)
1	"3142"	Technicy rolnictwa i pokrewni	0,0073
2	"3314"	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	0,0148
3	"2422"	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	0,0258
4	"3115"	Technicy mechanicy	0,0468
5	"7412"	Elektromechanicy i elektromonterzy	0,0684
6	"3112"	Technicy budownictwa	0,0714
7	"3119"	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0803
8	"7512"	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,0868
9	"8341"	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	0,096
10	"7233"	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	0,1027
11	"7522"	Stolarze meblowi i pokrewni	0,1174
12	"7231"	Mechanicy pojazdów samochodowych	0,1292
13	"7531"	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	0,1359
14	"7222"	Ślusarze i pokrewni	0,1413
15	"7112"	Murarze i pokrewni	0,2199

*) Uwzględniono grupy zawodów liczących co najmniej 500 bezrobotnych;
Grupy zawodów uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki.
Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka.

W woj. podlaskim najbardziej nadwyżkowe zawody skupiły się głównie w trzech grupach zawodów: robotników przemysłowych i rzemieślników, techników i innego średniego personelu oraz specjalistów, i były to:

- zawody robotnicze związane z przemysłem metalowym i maszynowym (ślusarze, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, elektromechanicy i elektromonterzy)
- zawody związane z budownictwem (technicy budownictwa, murarze),
- zawody rzemieślnicze i sektora usług (stolarze meblowi i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, piekarze, cukiernicy i pokrewni krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni),
- zawody techniczne (technicy rolnicy, technicy mechanicy, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych),
- zawody specjalistów (specjaliści ds. administracji i rozwoju).

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Na poziomie poszczególnych specjalności można wskazać następujące najbardziej nadwyżkowe zawody na podlaskim rynku pracy:

Tab.19 Ranking 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w I półroczu 2012r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	kod zaw.	Zawód	Wskaźnik intensywności nadwyżki*)	Liczba bezrobotnych w końcu I półrocza 2011r.
1	"011101"	Oficer sił zbrojnych	0	3
2	"213205"	Inżynier rolnictwa	0	160
3	"242218"	Specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych	0	162
4	"264302"	Filolog - filologia obcojęzyczna	0	144
5	"311512"	Technik mechanizacji rolnictwa*	0	174
6	"311932"	Technik włókiennik*	0	122
7	"314205"	Technik ogrodnik*	0	105
8	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0	333
9	"422402"	Technik hotelarstwa*	0	146
10	"613003"	Rolnik*	0	530
11	"723303"	Mechanik maszyn i urządzeń budowlanych i melioracyjnych	0	109
12	"731805"	Przędzacz	0	160
13	"731809"	Tkacz	0	231
14	"314207"	Technik rolnik*	0,0062	772
15	"311924"	Technik technologii odzieży*	0,0067	321
16	"331403"	Technik ekonomista*	0,0125	1143
17	"235107"	Pedagog	0,0159	415
18	"311204"	Technik budownictwa*	0,0174	437
19	"242222"	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0,0185	138
20	"233025"	Nauczyciel wychowania fizycznego	0,0225	115
21	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,0227	569
22	"263102"	Ekonomista	0,025	435
23	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0,0292	375
24	"261906"	Prawnik legislator	0,0309	153
25	"311504"	Technik mechanik*	0,0322	1031
26	"751105"	Rzeźnik - wędliniarz*	0,0446	204
27	"611104"	Rolnik upraw polowych	0,0488	103
28	"911202"	Palacz pieców zwykłych	0,0488	100
29	"311408"	Technik elektronik*	0,0495	191
30	"751201"	Cukiernik*	0,0502	512

*) Zawody uszeregowano od najniższego do najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki. Im niższy wskaźnik, tym większa nadwyżka; ranking obejmuje 30 najbardziej nadwyżkowych zawodów, w których zarejestrowanych było co najmniej 100 bezrobotnych.

4.2 Zawody deficytowe

Do zawodów deficytowych zalicza się zawody, w których zakłady pracy miały kłopoty ze znalezieniem pracowników, ponieważ liczba osób poszukujących pracy była mniejsza niż zapotrzebowanie pracodawców bądź nie spełniały one ich oczekiwań pod względem kwalifikacji lub umiejętności. W I półroczu br. odnotowano 72 grupy elementarne zawodów deficytowych i stanowiły one 18,3% ogółu zawodów występujących w tym czasie w statystykach rynku pracy.

Wśród tych 62 grup zawodów deficytowych, na które pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie w I półroczu 2012r., w 7 grupach w ewidencji powiatowych urzędów pracy nie było zarejestrowanych bezrobotnych (wskaźnik MAX). Jednakże zgłoszenia miejsc pracy były jednostkowe (1-17 ofert pracy w skali województwa).

Poniżej przedstawiono ranking najbardziej deficytowych 4-cyfrowych grup zawodów o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu, w których jednocześnie zgłoszono co najmniej 20 ofert pracy w skali województwa.

Tab. 20. Ranking zawodów deficytowych w woj. podlaskim w I półroczu 2011r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1	"9612"	Sortowacze odpadów	25,5
2	"5321"	Pomocniczy personel medyczny	22
3	"5153"	Gospodarze budynków	4,941
4	"9214"	Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie	2,9412
5	"3321"	Agenci ubezpieczeniowi	2,8333
6	"4110"	Pracownicy obsługi biurowej	2,7571
7	"3439"	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	2,5
8	"7123"	Tynkarze i pokrewni	2,24
9	"5311"	Opiekunowie dziecięcy	2,1538
10	"9412"	Pomoce kuchenne	2,1325
11	"7116"	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	2,0833
12	"4226"	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	1,881
13	"5243"	Agenci sprzedaży bezpośredniej	1,625
14	"3412"	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	1,6029
15	"7111"	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	1,5909
16	"2412"	Doradcy finansowi i inwestycyjni	1,4583
17	"3259"	Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	1,3824

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
18	"4311"	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	1,3455
19	"3322"	Przedstawiciele handlowi	1,3426
20	"9613"	Zamiatacze i pokrewni	1,2549
21	"9629"	Pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,1967
22	"4120"	Sekretarki (ogólne)	1,119

*) Grupy zawodów uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt.

Na podlaskim rynku pracy można wskazać następujące grupy zawodów deficytowych:

- na poziomie wykształcenia średniego:
  - agenci ubezpieczeniowi, pracownicy obsługi biurowej, recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych), pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości, sekretarki (ogólne),
  - pracownicy handlu: przedstawiciele handlowi, agenci sprzedaży bezpośredniej,
  - pracownicy usług osobistych, medycznych, rekreacji: pomocniczy personel medyczny, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, opiekunowie dziecięcy, pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany
- zawody robotników w budownictwie: tynkarze i pokrewni, robotnicy budowy dróg i pokrewni, monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków,
- zawody robotników niewykwalifikowanych: sortowacze odpadów, robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie, pomoce kuchenne, zamiatacze i pokrewni, pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani.

Poniżej przedstawiono listę rankingową 30 najbardziej deficytowych specjalności na podlaskim rynku pracy.

Tab. 21 Ranking 30 najbardziej deficytowych zawodów i specjalności w woj. podlaskim w I półroczu 2012r. (wg 6-cyfrowego kodu)

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik Intensywności deficytu*)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2011r.
1	"411003"	Pracownik kancelaryjny	45,6667	137
2	"961201"	Sortowacz surowców wtórnych	25,5	51

**Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.**

Lp	Kod grupy zaw.	Zawody	Wskaźnik Intensywności deficytu*)	Liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2011r.
3	"532102"	Opiekun medyczny*	21	21
4	"515303"	Robotnik gospodarczy	5,1934	1423
5	"932913"	Sortowacz	3,8889	35
6	"816029"	Operator urządzeń przetwórstwa owocowo-warzywnego	3,72	93
7	"921401"	Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zieleni	3,5385	46
8	"611303"	Ogrodnik*	3	21
9	"932909"	Pomocnik mleczarski	3	30
10	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	2,9273	161
11	"332101"	Agent ubezpieczeniowy	2,8333	51
12	"341202"	Opiekun osoby starszej*	2,7778	25
13	"722390"	Pozostali ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	2,75	22
14	"341204"	Opiekunka środowiskowa*	2,6667	24
15	"411004"	Technik prac biurowych*	2,5979	491
16	"325905"	Opiekunka dziecięca*	2,5938	83
17	"711601"	Brukarz	2,5	50
18	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	2,4444	44
19	"711101"	Konserwator budynków	2,4286	34
20	"422603"	Rejestratorka medyczna	2,3846	31
21	"712303"	Tynkarz	2,3636	52
22	"722308"	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,2778	41
23	"261901"	Asystent prawny	2,1818	24
24	"911203"	Pokojowa	2,1429	30
25	"941201"	Pomoc kuchenna	2,0843	173
26	"341203"	Opiekun w domu pomocy społecznej*	2	24
27	"524302"	Konsultant / agent sprzedaży bezpośredniej	2	26
28	"431101"	Asystent do spraw księgowości	1,8276	53
29	"962906"	Woźny	1,7857	25
30	"712202"	Glazurnik	1,6923	22

*) Zawody uszeregowano od najwyższego do najniższego wskaźnika intensywności deficytu. Im wyższy wskaźnik, tym większy deficyt; ranking obejmuje 30 najbardziej deficytowych zawodów, w których pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na co najmniej 25 pracowników.

4.3 Zawody zrównoważone

Na wojewódzkim rynku pracy wystąpiły w I półroczu 2012r. 23 grupy zawodów zrównoważonych, tj. takich, w których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) kształtował się w granicach 0,9 – 1,1. Stanowiły one 5,7% ogółu zawodów funkcjonujących w tym okresie na podlaskim rynku pracy.

Grupy zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy na podlaskim rynku pracy zostały wskazane w poniższym zestawieniu.

Tab. 22. Zawody o zrównoważonym popycie i podaży w woj. podlaskim w I półroczu 2012r. (wg grup 4-cyfrowych)

Lp	Kod grupy zaw.	Nazwa elementarnej grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu
1	"5419"	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0,9091
2	"5131"	Kelnerzy	0,9154
3	"2433"	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,9762
4	"1211"	Kierownicy do spraw finansowych	1
5	"1213"	Kierownicy do spraw strategicznych i planowania	1
6	"1311"	Kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie	1
7	"2355"	Nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych	1
8	"2513"	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	1
9	"3118"	Kreślarze	1
10	"3123"	Mistrzowie produkcji w budownictwie	1
11	"3151"	Pracownicy służb technicznych żeglugi	1
12	"3152"	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	1
13	"3341"	Kierownicy biura	1
14	"4131"	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	1
15	"5245"	Pracownicy stacji obsługi pojazdów	1
16	"6123"	Pszczelarze i hodowcy jedwabników	1
17	"8172"	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	1
18	"8219"	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	1,0385
19	"3343"	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	1,0459
20	"8121"	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	1,0556
21	"5413"	Pracownicy ochrony osób i mienia	1,0854
22	"3312"	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	1,087
23	"3433"	Pracownicy bibliotek, galerii, muzeów i informacji naukowej	1,0909

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

Wśród zawodów o zrównoważonym popycie i podaży pracy w I półroczu 2012r. wystąpili przedstawiciele:

- zawodów związanych ze stanowiskami kierowniczymi: kierownicy do spraw finansowych, kierownicy do spraw strategicznych i planowania, kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie, kierownicy biura,
- zawodów wymagających wysokich kwalifikacji: projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów, kreślarze,
- zawodów związanych ze sprzedażą: specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), pracownicy stacji obsługi pojazdów,
- pracownicy handlu i usług, związani z obsługą klientów: pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, kelnerzy, pracownicy osób i mienia, pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni, pracownicy bibliotek, galerii muzeów i informacji naukowej,
- zawody związane z budownictwem i przemysłem: mistrzowie produkcji w budownictwie, operatorzy maszyn i obróbki drewna, monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali,
- zawody związane z transportem morskim i żeglugą śródlądową: pracownicy służb technicznych żeglugi, oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

2012 rok to dalszy okres względnej stabilizacji sytuacji na rynku pracy. W I półroczu br., podobnie jak w analogicznym okresie roku poprzedniego, odnotowano zmniejszony napływ do bezrobocia, co spowodowało, że liczba zarejestrowanych bezrobotnych spadła o 1,6 tys. osób, tj. o 2,5% (do 64273 osób). Stopa bezrobocia w woj. podlaskim w końcu czerwca br. wyniosła 13,7% i wprawdzie w stosunku do końca grudnia 2011 roku zmniejszyła się o 0,4 punktu proc., jednakże nadal była o 0,5 punktu proc. wyższa niż przed rokiem.

W I półroczu br. do urzędów pracy zgłosiło 34,6 tys. nowych osób bezrobotnych, tj. o 4,8 tys. osób mniej niż w poprzednim półroczu i o 1,4 tys. osób mniej niż w I półroczu 2011r. Wśród nowo rejestrujących się najliczniej wystąpili przedstawiciele średniego personelu nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, robotnicy w przetwórstwie spożywczym, drzewnym, tekstylnym, maszynowym, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, a także sprzedawcy, robotnicy budowlani oraz robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

Jednocześnie zwiększyła się liczba ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do powiatowych urzędów pracy. W I półroczu 2012r. pracodawcy zgłosili 10,4 tys. ofert pracy, czyli o 0,8 tys. (o 7,9%) więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Zwiększyła się w tym zarówno liczba ofert pracy subsydiowanej o 707, jak i, nieznacznie, niesubsydiowanej – 0 56 ofert.

W związku z ograniczeniem popytu na pracę nierównowaga między popytem na pracę a podażą pracy pogłębiła się. Zarówno wojewódzki, jak i poszczególne powiatowe rynki pracy wykazują znaczne dysproporcje między liczbą zarejestrowanych bezrobotnych (64,3 tys. osób w skali województwa) a liczbą ofert pracy będących w dyspozycji urzędów pracy (10,4 tys. ofert).

Bezrobocie w woj. podlaskim od lat 90-tych ubiegłego stulecia skoncentrowane jest w kilku sekcjach gospodarki, a mianowicie w przetwórstwie przemysłowym (22% ogółu zarejestrowanych w końcu I półrocza 2012r. bezrobotnych uprzednio pracowało w tej sekcji), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (21%), budownictwie (11%) i administracji publicznej i obronie narodowej (6%) oraz w kilku grupach zawodowych: robotników przemysłowych i rzemieślników (22% ogółu bezrobotnych), techników i innego średniego personelu (13%) i pracowników usług osobistych i sprzedawców (12%).

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

Jednocześnie z tych sekcji zgłaszane jest przez pracodawców największe zapotrzebowanie na nowych pracowników, a mianowicie: z administracji publicznej i obrony narodowej wpłynęło 18% ogółu ofert wpływających do urzędów pracy, z przetwórstwa przemysłowego - 17%, z handlu i napraw pojazdów samochodowych - 17% i z budownictwa - 9%. Oferty pracy kierowane były przede wszystkim do pracowników usług osobistych i sprzedawców (31% zgłaszanych ofert), robotników przemysłowych i rzemieślników (16%), pracowników biurowych (14%) oraz pracowników przy pracach prostych (14%).

Nadmiar osób bezrobotnych w stosunku do oferowanych miejsc pracy nadal występuje w większości grup zawodów. Zawody nadwyżkowe stanowiły na rynku pracy woj. podlaskiego 79% ogółu zawodów, z czego 36% zawodów nadwyżkowych to takie, w których w ciągu I półrocza br. pracodawcy w ogóle nie zgłosili ofert pracy. Do najbardziej nadwyżkowych zawodów należały przede wszystkim zawody związane z przemysłem metalowym i maszynowym (ślusarze, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych, elektromechanicy i elektrycy), zawody związane z budownictwem (technicy budownictwa, murarze), zawody rzemieślnicze i sektora usług (stolarze meblowi i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych, piekarze, cukiernicy i pokrewni krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni), a także zawody techniczne (technicy rolnicy, technicy mechanicy, technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani, średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych). Nadwyżka siły roboczej wystąpiła również wśród zawodów na poziomie wykształcenia wyższego, dotyczyła głównie, specjalistów ds. administracji i rozwoju.

Z kolei zawody deficytowe obejmowały 62 grupy i stanowiły ponad 18% ogółu zawodów funkcjonujących na rynku pracy w okresie I półrocza 2012r. Deficyt zasobów pracy wystąpił przede wszystkim na zawodów w obrębie średnie wykształcenia. Pracodawcy zgłaszali zwiększony popyt na pracowników obsługi biurowej, recepcjonistów (z wyłączeniem hotelowych), pracowników do spraw rachunkowości i księgowości, sekretarki (ogólne), a także na przedstawicieli handlowych, agentów sprzedaży bezpośredniej, oraz na pracowników usług osobistych, medycznych, rekreacji, m. in.: pomocniczy personel medyczny, średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany, opiekunowie dziecięcy, pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej, średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany. Brakowało też robotników wykwalifikowanych w bu-

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim w I półroczu 2012r.

downictwie: tynkarzy i pokrewnych, robotników budowy dróg i pokrewnych czy monterów konstrukcji budowlanych i konserwatorów budynków. Niezmiennie zgłaszany był duży popyt na robotników niewykwalifikowanych: sortowaczy odpadów, robotników pomocniczych w ogrodnictwie i sadownictwie, pomoce kuchenne, zamiatacze i pokrewni oraz pracowników przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowanych.

W I półroczu 2012r. wyodrębniono 23 grupy zawodów wykazujących równowagę w relacji popyt - podaź pracy (ok. 6%). Wśród zawodów „równowagi” znalazł się cały przekrój struktury zawodowej. Wystąpiły tu grupy zawodów związanych ze stanowiskami kierowniczymi: kierownicy do spraw finansowych, kierownicy do spraw strategicznych i planowania, kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie, kierownicy biura, a także wymagających specjalistycznych kwalifikacji w zakresie innowacyjnych technologii informatycznych. Dość licznie reprezentowani byli pracownicy związani ze sprzedażą: specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), pracownicy stacji obsługi pojazdów, a także na stanowiskach związanych z obsługą klienta: pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani, kelnerzy, pracownicy osób i mienia, pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni, pracownicy bibliotek, galerii muzeów i informacji naukowej. Dużą część zawodów o zrównoważonym popycie i podaży stanowiły zawody robotników przemysłowych i budowlanych: mistrzowie produkcji w budownictwie, operatorzy maszyn i obróbki drewna, monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali. Równowaga w zakresie popytu i podaży pracy dotyczyła również zawodów związanych z transportem morskim i żegluga śródlądową: pracownicy służb technicznych żeglugi, oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni.

W stały obraz podlaskiego rynku pracy wpisało się długotrwałe bezrobocie, które znalazło swoje odbicie również w strukturze zawodowej podlaskich bezrobotnych. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie stanowiły w końcu I półrocza 2012r. 31,0% całej zbiorowości bezrobotnych. Liczebność osób długotrwale bezrobotnych na przestrzeni ostatniego roku znacznie wzrosła – odnotowano wzrost o 15% (przy ogólnym wzroście bezrobocia rzędu 5%). Do zawodów w największym stopniu generujących długotrwałe bezrobocie należą zawody z grupy robotników przemysłowych i rzemieślników związane z budownictwem, przemysłem metalowym i odzieżowym, zawód kierowcy oraz zawody z grupy pracowników przy pracach pro-

***Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w woj. podlaskim
w I półroczu 2012r.***

stych. Były to więc zawody związane z usługami prostymi, przemysłem oraz z niższymi poziomami wykształcenia.

Sporządziła:

Joanna Falkowska

